

ולכן גם אם נאמר שנפלה טעות בהעתקה לא הועלנו כלום. השערה אחרת מופיעה בספרו של הרב הרצברג, שיתכן ומוקרט הוא "בנו של ישעיה הנביא", היות ומצאנו את אחד הנוסעים (רבי יעקב בן נתנאל) שמציין כי ליד יונתן בן עוזיאל קבור בנו של ישעיה הנביא.

כך או כך, מי שמגיע כיום לעמוקה מוזמן לעצור כמה עשרות מטרים לפני שמגיעים לחניון, ושם בצד ימין של הדרך, מטרים ספורים מהכביש ישנם כמה אבנים צבועים בכחול, אותם ציינה אגודת 'אהלי צדיקים' (הרב הרצברג והרב גבאי) כקברו של מוקרט ודלא כפי המסורת שמסר הרב זילברמן כנ"ל. בספרו מסתמך הרב הרצברג על מפה בריטית משנת תש"ב בה מצויינים 2 קברים בעמוקה, האחד הוא כמובן קברו של ריב"ע והשני הוא ככל הנראה מוקרט. וכפי שכבר כתבנו כמה פעמים שברוב המקומות בהם ציינו הערבים קברים קדומים מדובר בקברי צדיקי ישראל, ובפרט בעמוקה שלפי השמות הערביים עצמם מדובר בצדיקים "זרים" ולא מוסלמים בכלל, דהיינו יהודים.

לאחר עיון מדוקדק במפה העתיקה והמציאות בשטח נראה אמנם כי הצדק עם הרב הרצברג: א) משום שהציון המכונה "אל עג'אמי" יוצא במדויק היכן שהוא ציין את מוקרט. ב) בביקורי במקום היה ניתן להבחין כי היה שם מבנה ישן ויסודותיו עדיין קיימים. ג) בגלילות ארץ ישראל מפורש כי מדובר במצבה ולא במערה. אמנם מלשון מוהרנ"ת הכותב: "מוקרט הקבור יחד עם יונתן בן עוזיאל" משמע קצת שהוא קבור ממש ביחד עם ריב"ע. אולם נלענ"ד כי מדברי מוהרנ"ת אי אפשר לקבוע מסמרות בדבר, שכן לא היתה כלל כוונתו לציין את מקום קבורתו, אלא היות ומדובר בצדיק עלום שאינו מוזכר בכל התורה, והמקור היחיד הוא בסדר הדורות, הוצרך מוהרנ"ת לציין כסימן שמדובר באותו הקבור ליד רבי יונתן בן עוזיאל אבל יתכן שהוא קבור בסמיכות מקום ולא ממש יחד וכפי שמשמע מלשון בעל סה"ד עצמו שיש לו מצבה בנפרד.

זכות התנא רבי יונתן בן עוזיאל והצדיק מוקרט יגן עלינו להוושע בכל משאלות לבנו לטובה ולברכה אכ"ר.

שמות הצדיקים שחיבר מוהרנ"ת מברסלב (סוף אות מ'): "מוקרט הקבור יחד עם יונתן בן עוזיאל" אשר אין ספק שמקורו קדוש מסדר הדורות הנ"ל, שמשם לקח מוהרנ"ת חלק גדול משמות הצדיקים. ונראה כי דעת מוהרנ"ת שמדובר בתנא או אמורא ולכן העתיקו בשמות הצדיקים בשמות התנאים והאמוראים. מלבד זאת אין שום אזכור לשם זה בכל התורה כולה!!!

והפליאה גדלה שבעת"ם, לאחר שבדקתי במקור עצמו בספר גלילות ארץ ישראל, ושם כתוב בזה הלשון: "עמק הנקרא עמוקה ושמה נקבר יונתן בן עוזיאל בעל התרגום, עוד צדיק אחד הנקרא דמן מוקרט ז"ל. ועליו מצבה ואילן גדול עם פירות יפים ומתוקים ונקראת סבריאן" ואם אמנם מצאנו תנא בשם רבי יוסי דמן יוקרת (המוזכר בנפרד בגא"י ואין לומר שלכך כוונתו), הרי לא מצאנו "דמן מוקרט".

היכל הציון בשער ספר קדמונו

המצבה הישנה על גבי הארון העתיק שנחשף בשנת תשל"ט
התמונה מתוך ספר מקומות קדושים וקברי צדיקים בגליל

ציון מוקרט בגמר בנייתו לפני כמה שנים. כיום נחרב ע"י אלמונים וניכרים רק אבנים בצבע כחול

ד) בספר נעימות החיים (ר' חיים גרוס תשס"ד עמ' כ"ז) מביא שני רמזים לדבר בשם ה'פני מנחם' מגור: א) בדרך בדיחותא שפעמים רבות שידוכים מתעכבים או נמנעים עקב אשר המועמדים לשידוך "גאוותם שחקים" ועיניהם גבוהות "כעוף הפורח", והיות שמצינו בגמ' (סוכה כח.) על התנא ריב"ע בשעה שיושב ועוסק בתורה כל עוף שפורח מעליו נשרף, הרי שגם ההשתטחות על קברו הקדוש שורפת את גבוהות הלב וגבוהות העינים ומכיון שמשפיל דעתו זוכה לישועות. ב) היות שבכדי להגיע לקבר צריך לרדת לעמוקה, אולי מרומז בדברי הגמ' (יבמות סג.) "נחית דרגא ונסית איתתא"...

ה) ואען אף אני את חלקי רמז נאה ששמעתי לפני שנים רבות, בגמ' יבמות (יז.): "מאי הרפניא אמר ר' זירא הר שהכל פונין בו. (פירש"י: כל פסולין שאין מוצאין אשה פונין והולכין שם) אמר רבא: והיא עמוקה..." (אמנם המשך דברי רבא הם שהיא עמוקה כשאלו וכמובן שאין כוונתו על הכפר עמוקה, אבל עכ"פ מידי רמז לא יצאנו).

והאמת ניתנת להאמר, שגם אם לא נמצא שום מקור לסגולה זו, אין מקור חזק יותר מהמציאות בשטח, וכאשר אלפים מספרים שהסגולה עזרה להם, זהו המקור האמין והמוסמך ביותר...

מי הוא מוקרט?

סיפר לי הרה"ח ר' נד"ש שליט"א כי הוא זוכר שכאשר היו יורדים לעמוקה עם הרב בערל זילברמן ז"ל (שקיבל את המסורת העתיקה מזקני צפת לדורותיהם) היה נעצר באמצע הירידה הרגלית ומצביע על מערת קבורה עתיקה בעלת פתח מרובע, ששם קבור הצדיק "מוקרט". (עוד לא היתה לי ההזדמנות להגיע לשם עם הרה"ח הנ"ל ולבדוק מקרוב).

מיהו הצדיק הזה לא ידוע לנו עד היום. רבות השקעתי בחיפוש אחר עקבותיו של מוקרט, שלחתי את השאלה לתלמידי חכמים מובהקים ונעזרתי כמובן בכל המאגרים התורניים הקיימים, אצל כולם היתה התשובה אחידה: הוא מוזכר בשני מקומות בלבד, המקור הראשון והיחיד הוא ספר "סדר הדורות" בשם "גלילות ארץ ישראל" הכותב לאחר שמזכיר את קבורת רבי יונתן בן עוזיאל בעמוקה: "ועוד צדיק אחד שמו מוקרט ועליו מצבה", והמקור השני הוא הספה"ק